

Rada
Evropské unie

Brusel 14. září 2023
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2023/0156(COD)

9596/23
ADD 4 REV 1 (bg,cs,da,de,el,es,et,fi,fr,ga,hr,
hu, it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv)

UD 110
CODEC 917
ENFOCUSTOM 57
ECOFIN 452
MI 429
COMER 57
TRANS 194
FISC 95

NÁVRH

Č. dok. Komise: SWD(2023) 141 final

Předmět: PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE
SOUHRN ZPRÁVY O POSOUZENÍ DOPADŮ [...] [\[...\]](#)
Průvodní dokument k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady,
kterým se stanoví celní kodex Unie a zřizuje Celní úřad Evropské unie
a kterým se zrušuje nařízení (EU) č. 952/2013

Delegace naleznou v příloze dokument SWD(2023) 141 final.

Příloha: SWD(2023) 141 final

V Bruselu dne 17.5.2023
SWD(2023) 141 final

Celní reforma

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE SOUHRN ZPRÁVY O POSOUZENÍ DOPADŮ

[...]

Průvodní dokument k

návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady,

**kterým se stanoví celní kodex Unie a zřizuje Celní úřad Evropské unie a kterým se
zrušuje nařízení (EU) č. 952/2013**

{COM(2023) 258 final} - {SEC(2023) 198 final} - {SWD(2023) 140 final}

Shrnutí
Posouzení dopadů revize celních předpisů Unie
A. Potřeba opatření
V čem spočívá problém a proč se jedná o problém na úrovni EU?
<p>Současný systém není uspokojivý. EU přichází o příjmy. Do EU vstupují nelegální a nevyhovující výrobky, které ohrožují bezpečnost a zabezpečení občanů EU.</p> <p>1. <i>Celní orgány se potýkají s problémy při plnění svého poslání chránit finanční zájmy Unie i s ohledem na neustále se zvyšující nefinanční požadavky v rámci odvětvových politik (bezpečnost výrobků, zabezpečení, ochrana zdraví lidí, zvířat, rostlin, životního prostředí atd.). Spolupráce mezi celními a ostatními příslušnými orgány není dostatečná.</i></p> <p>2. <i>Stávající celní postupy vyžadují, aby obchodníci poskytovali obdobné informace o zboží v dodavatelském řetězci několikrát, a to různým orgánům prostřednictvím řady informačních systémů, které nejsou vždy interoperabilní. To oprávněným hospodářským subjektům ukládá administrativní zátěž.</i></p> <p>3. <i>Celní model není vhodný pro elektronický obchod – obrovský nárůst elektronického obchodu změnil povahu obchodu, a to ze zboží tradičně dováženého do EU ve velkém množství jako náklad na miliony malých zásilek zasílaných přímo jednotlivým spotřebitelům. Celní orgány nejsou připraveny vypořádat se s nárůstem objemu zboží i počtu celních prohlášení.</i></p> <p>4. <i>Kvalita údajů, přístup k nim a jejich analýza jsou omezené – ačkoli jsou celní postupy digitalizovány, údaje potřebné pro provádění celního dohledu, analýzy rizik a kontrol jsou roztržité a v rámci různých systémů v decentralizované celní IT infrastruktuře jsou předkládány duplicitně. Pro celní orgány je to nákladné, není to flexibilní a brání to účinnému využívání údajů.</i></p> <p>5. <i>Operativní provádění v členských státech se značně liší, pokud jde o kontrolní postupy a metody. Na úrovni EU neexistuje vhodná analýza rizik, která by umožnila řádný dohled nad obchodními toky a odhalování obchodu, který není v souladu s právními předpisy.</i></p>
Čeho by mělo být dosaženo?
<p>Komise má v úmyslu posunout celní unii na další úroveň. Obecným cílem je zajistit, aby celní orgány v EU jednaly jako jeden celek s cílem zastavit nevyhovující zboží, vybrat více cel a provádět náležité kontroly, aniž by to pro orgány a obchodníky představovalo nadměrnou zátěž.</p> <p>Mezi specifické cíle patří:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Posílit řízení celních rizik v EU v souvislosti s finančními a nefinančními riziky tím, že EU bude mít v reálném čase k dispozici přehled o celém dodavatelském řetězci a jeho analýzu. – Snížit administrativní zátěž a zjednodušit postupy pro obchodníky, spotřebitele a celní orgány, aniž by byl ohrožen účinný celní dohled. – Zajistit rovné podmínky mezi elektronickým obchodem a tradičním obchodem, pokud jde o cla, v souladu s pravidly DPH. – Zlepšit přístup k celním údajům a jejich využívání pro strategická opatření, zlepšit celní dohled a zajistit integrovaný přístup k řízení rizik. – Umožnit celní unii, aby fungovala jako jeden celek, a to zajištěním účinné ochrany v celé EU bez ohledu na to, kde zboží překračuje vnější hranice.
Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU (subsidiarita)?

Opatření musí být přijata na úrovni EU. Celní unie spadá do výlučné pravomoci a je nezbytnou součástí řádného fungování jednotného trhu. Vnitrostátní opatření by tento problém účinně neodstranila.

B. Řešení

Prostřednictvím kterých možností lze cílů dosáhnout? Je některá možnost upřednostňována? Pokud nikoli, proč?

K řešení zjištěného problému se zvažují čtyři možnosti:

1. *Soubor jednodušších postupů*: vyjasnění povinností jednotlivých aktérů, odstranění zbytečných kroků v dovozních postupech, zavedení opatření pro elektronický obchod a dalších výhod pro transparentní obchodníky v rámci současného modelu digitalizace a stávající struktury správy cel. Zjednodušení postupů s cílenou odpovědností zvýší účinnost.
2. *Celní úřad EU pro koordinaci*: kromě výše uvedeného kroku rovněž zřízení nového Celního úřadu EU, který by koordinoval spolupráci mezi členskými státy v oblasti řízení rizik, stanovil jednotné provádění pravidel a řídil celní programy.
3. *Centrální datový prostor EU v oblasti cel, který spravuje Komise*: v centralizovaném IT modelu mají být zavedeny jednodušší celní postupy a cílená odpovědnost aktérů. Datový prostor by usnadnil shromažďování informací od různých subjektů, jejich zpracování pro účely řízení celních rizik v EU a jejich výměnu s ostatními příslušnými orgány.
4. *Celní úřad EU pro koordinaci a operace, který spravuje datový prostor EU v oblasti cel*: jednodušší celní postupy prováděné prostřednictvím datového prostoru EU v oblasti cel, který spravuje Celní úřad EU odpovědný za (kromě možnosti 2) řízení operačních rizik, správu údajů a zajišťování zjednodušených postupů.

Upřednostňovanou možností je možnost 4. Její tři prvky (reformované celní postupy, prováděné v rámci centrálního datového prostoru EU v oblasti cel, který spravuje Celní úřad EU) se navzájem posilují, přinášejí tak lepší výsledky a vytvářejí synergie v celé EU. Jedná se o nejefektivnější možnost, neboť investice do centrálních struktur významně snižují náklady členských států a podniků.

Jaké jsou názory jednotlivých zúčastněných stran? Kdo podporuje kterou možnost?

Zúčastněné strany do značné míry souhlasí s celními orgány, které fungují jako jeden celek, s jednoduššími celními postupy s jednoznačnou odpovědností v každém kroku, s účinnější spoluprací mezi celními a ostatními orgány a se zjednodušeným poskytováním údajů v celním prostředí IT na úrovni EU. Proti žádnému z potenciálních prvků celní reformy nebyly vzneseny významné námítky.

Celní orgány jsou většinou pro obnovení partnerství s obchodníky výměnou za lepší přístup k údajům, mají však odlišné názory na další výdaje na vývoj IT a na reformu správy.

C. Dopady upřednostňované možnosti

Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte výhody hlavních možností)?

- **Je posílen celní dohled.** Lepší přístup k údajům a jejich zpracování prostřednictvím datového prostoru EU v oblasti cel zefektivní řízení rizik v EU a zvýší schopnost celních orgánů odhalovat podvody v důsledku profilování rizikových hospodářských subjektů působících na úrovni EU. Pro Unii a její členské státy vytvoří dodatečné příjmy. Lepší přístup k údajům a lepší koordinace mezi orgány zvýší schopnost celních orgánů odhalovat a zastavovat zboží, které není v souladu s požadavky Unie, ve prospěch občanů a spotřebitelů.
- **U legálního obchodu se sníží administrativní zátěž a náklady na dodržování předpisů.** Revidované postupy jsou jednodušší a informace jsou shromažďovány pouze jednou ze správného zdroje prostřednictvím jediného rozhraní v datovém prostoru EU v oblasti cel.

- **Centralizace funkcí (IT, údaje a řízení rizik)** v rámci Celního úřadu EU vede k významným úsporám výdajů členských států na celní IT. **Celní úřad EU zajišťuje koordinaci** mezi vnitrostátními celními správami a ostatními orgány.
- **Jsou zajištěny rovné podmínky mezi elektronickým a tradičním obchodem.** Revidované postupy umožní subjektům působícím v oblasti elektronického obchodu poskytovat finanční a nefinanční informace jednodušším způsobem a činit je za ně odpovědnými; spotřebitelé mají prospěch z větší transparentnosti cen a poplatků, menšího narušení dodavatelských řetězců kvůli daňovým formalitám a lepší ochrany před škodlivému zboží.
- **Celní unie jedná jako celek.** Revidované postupy provádí ústřední Celní úřad EU v centrálním datovém prostoru EU v oblasti cel s cílem usnadnit jednotné provádění ve všech členských státech a zabránit rozdílům.

Jaké jsou náklady na upřednostňovanou možnost (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte náklady na hlavní možnosti)?

Náklady upřednostňované možnosti pro rozpočet Unie jsou způsobeny těmito prvky:

- **Centrální vývoj datového prostoru EU v oblasti cel.** Během patnácti let by útvary EU investovaly o 559 milionů EUR více než podle základního scénáře (v prvních sedmi letech jsou nezbytné vyšší jednorázové investice) a 2 miliardy EUR na údržbu datového prostoru. Centralizace nákladů by vedla ke značným ekonomickým úsporám výdajů členských států v oblasti IT.
- **Zřízení Celního úřadu EU** by v průběhu patnáctiletého období vyžadovalo na úrovni EU dodatečné náklady ve výši 230 milionů EUR v čistém ekvivalentu plného pracovního úvazku. Úřad se zřizuje postupně v průběhu osmi let a v devátém roce se stabilizuje s celkovým odhadovaným počtem zaměstnanců ve výši přibližně 250 ekvivalentů plného pracovního úvazku.

Náklady jsou odhadnuty v běžných cenách na základě časového harmonogramu, přechodu a dalších uvedených předpokladů.

Jaké budou dopady na malé a střední podniky a na konkurenceschopnost?

Neočekává se, že by iniciativa měla jakýkoli nepříznivý vliv na malé a střední podniky. Její klíčové prvky jsou v souladu s očekáváními a prioritami malých a středních podniků a usnadní těmto podnikům účast na zahraničním obchodu. Nejvýznamnější dopad na malé a střední podniky bude mít reforma celních postupů, která všem obchodníkům přinese výhody v podobě zjednodušení. Výrobci z řad malých a středních podniků budou mít prospěch z opatření zaměřených na omezení nekalé hospodářské soutěže ze strany dovážených výrobků, které nejsou v souladu s pravidly a normami EU.

Očekávají se významné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány?

Centralizace v rámci možnosti 4 sníží administrativní náklady členských států, a to jak na IT, tak na zaměstnance.

Odhaduje se, že za patnáct let by členské státy celkem ušetřily v oblasti IT kolem 21 miliard EUR a další 1 miliardu EUR v podobě času zaměstnanců, kteří budou zbaveni současných úkolů. Tyto přínosy jsou odhadnuty v běžných cenách na základě časového harmonogramu, přechodu a dalších uvedených předpokladů.

Proporcionalita?

Upřednostňovaná možnost nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné k úplnému odstranění problémů vzhledem k rozsahu a závažnosti výzev, jimž celní unie čelí.

D. Návazná opatření

Monitorování a hodnocení usnadňuje datový prostor EU v oblasti cel a provádí se prostřednictvím posíleného měření výkonnosti v rámci celní unie.

